

กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ตำบลคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี มีลักษณะทางสังคมแบบชนบท วิถีชีวิตจึงเป็นแบบดั้งเดิม เหมือนกับสังคมชนบททั่วไป คนภายในชุมชนจะรู้จักกันเกือบทั้งหมดทั้งหมู่บ้าน ภายใต้การปกครองขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ตำบลคลองขวาง มีโรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่งและวัด 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดคลองขวางและวัดคลองขวาง เจ้าอาวาส คือ พระครูโศภิตธรรมวิสุทธิ กิจกรรมที่ชาวบ้านส่วนใหญ่ร่วมกันทำคือ ทุกวันอาทิตย์จะพาลูกหลานเข้าวัดฟังธรรม

- ก่อตั้ง
- สมาชิกเริ่มแรก 40 ราย
ปัจจุบัน 3,000 ราย
- เงินทุนเริ่มแรก 700 บาท
ปัจจุบัน 100,000 บาท

ชาวบ้านคลองขวางส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมจากพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 13,973 ไร่ ครอบครัวยุติทำการเกษตรประมาณ 1,057 ครอบครัวยุติพืชที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าว ผลไม้ ผักต่างๆ เลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่จะเลี้ยงเป็ด ไก่ ห่าน ปลาน้ำจืดต่างๆ

จากสภาพความเป็นอยู่แบบชนบทนี้เอง ชาวบ้านส่วนใหญ่จึงมีจิตใจที่ดิ่งามช่วยเหลือแบ่งปันน้ำใจให้แก่กัน มีความขยันอดทน และรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จนเกิดการสืบทอดความรู้ด้านการทำบายศรี (บายศรีสู่ขวัญ) จากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง ไม่เพียงเท่านั้นอาชีพการทำบายศรี เป็นรายได้ดีสำหรับชาวบ้าน โดยจะเห็นได้จากมีชาวบ้านแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม โดยให้ความช่วยเหลือกัน เมื่อกลุ่มไหนขาดกำลังคน หรือได้รับการจ้างวานให้ทำบายศรี ก็จะชักชวนกลุ่มอื่นเข้ามาร่วมทำ โดยไม่ยึดว่าอีกกลุ่มหนึ่งคือ คู่แข่งทางการตลาดและที่สำคัญ การถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านการทำบายศรี ที่ทำกันอยู่ในปัจจุบัน มีเด็กเยาวชนในชุมชนที่อยู่ตามละแวกบ้านมาเรียนรู้ร่วมกัน

คุณพรไพลิน โพธิ์ศรี หรือครูอ้อย บอกว่า การถ่ายทอดความรู้ที่ดีที่สุดของการทำงานด้านศิลปะ คือ การที่ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติทำซ้ำอยู่เรื่อยๆ จนทำให้เกิดความชำนาญ มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังเป็นรายได้เสริมนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนหรือค่าอุปกรณ์การศึกษา

เด็กบางคนทำได้ถึงขั้นรับงานมาทำเองก็มี เช่น งานของโรงเรียนวัดคลองขวางที่ผ่านมาจากทางโรงเรียนก็เปิดโอกาสให้เด็กเป็นคนทำขายศรีด้วยตัวเอง โดยมีครูภูมิปัญญาช่วยสอนอยู่ห่างๆ จนทำให้เด็กเกิดความภูมิใจในการทำงาน มีรายได้เสริมให้กับครอบครัว โดยมีศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนอำเภอไทรน้อยให้การสนับสนุนในแต่ละครั้ง

กิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของชาวบ้านตำบลคลองขวางมีรายได้เพียงเท่านี้ ยังมีลักษณะของการเชื่อมโยงด้วยสัมพันธ์ภาพที่ดีงาม มีการเกื้อกูลกันช่วยเหลือกัน การจัดสวัสดิการในตำบลคลองขวาง จึงเป็นเรื่องที่ไม่อยากมากนัก องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขวาง จึงได้ให้การช่วยเหลือด้านสวัสดิการชุมชนกับชาวบ้านตามแนวทางการพัฒนาที่ 14 ของยุทธศาสตร์ตำบล เช่น จัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมความต้องการของชาวบ้าน เช่น การเสียชีวิต เกิด เจ็บ ป่วย ถึงแม้ว่า รัฐบาลมีโครงการ 30 บาท ก็ตาม แต่เนื่องจากสภาพของพื้นที่ และวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเชื่อมโยงเพื่อกำลึงใจกัน เป็นสิ่งที่ดีงาม

ต่อมาสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรี สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ได้ช่วยเหลือการขับเคลื่อนเรื่องการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนในจังหวัดนนทบุรีชาวบ้านเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะเป็นเครื่องมือและกระบวนการหนึ่งที่ทำให้คนในหมู่บ้านได้มาร่วมกันสร้างบุญ ทำทาน โดยมีหลักเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับในการดำเนินกิจกรรมที่ชัดเจน (จะได้ไม่แตกแถวด้านความคิดและการทำงาน)

อุดมศักดิ์ สอดหวัง ประธานเครือข่าย

กองทุนหมู่บ้านตำบลคลองขวาง เล่าให้ฟังว่า หลังจากที่มีเวทีสร้างความเข้าใจให้กับพัฒนาการชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขวางและชาวบ้าน ทุกคนที่เข้าร่วมกองทุนฯ ต่างก็พอใจและเห็นด้วยกับกองทุนฯ นี้ เพราะทุกคนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือคนอื่น โดยไม่ต้องขโมยเตอร์ไซค์หรือปั่นจักรยานเรียกรายเงินเพื่อช่วยเหลือพี่น้องใน

หมู่บ้านอีกต่อไป แต่ใช้เงินที่ได้จากทุกคนโดยมีคณะกรรมการกองทุนเป็นผู้ดำเนินการให้ แล้วกองทุนนี้ก็จะไม่ปล่อยให้ผู้ขโมย เพราะเราให้ชาวบ้านกู้เงินกันมากแล้วและเกิดปัญหาทุกครั้ง ไม่ว่าจะผู้ขโมยไม่ส่งเงิน แต่ส่งเงินซ้ำเนื่องจากความจำเป็นทางครอบครัวของแต่ละคนไม่เหมือนกันและไม่พร้อมกัน เมื่อถึงเวลาที่มีผู้เจ็บป่วยจึงไม่มีเงินมาช่วยเหลือกัน

อย่างไรก็ตามกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลคลองขวาง ที่แตกต่างจากกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลอื่นๆ คือค่าบำรุงสมาชิกจะเก็บเดือนละ 30 บาท ถ้าแบ่งจ่ายเป็นงวดจะลดลง คือ งวด 3 เดือน จ่าย 60 บาท งวด 6 เดือน จ่าย 120 บาท งวด 12 เดือน จ่าย 240 บาท ก็จะเหมือนกับ

กองทุนสวัสดิการของลุงวงษ์ โดยมีสมาชิกก่อตั้งเริ่มแรกเพียง 40 กว่าคน เงินกองทุน 3,000 กว่าบาท แต่ปัจจุบันนี้กองทุนฯ ได้พัฒนาก้าวหน้าไปมากจนมีชาวบ้านสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกกว่า 700 คน มีเงินออม 100,000 กว่าบาท

ถ้าจะครบ 180 วัน ได้สวัสดิการดังนี้

1. เสียชีวิตรายละ 15,000 บาท
2. ป่วยคนไข้ใน 2 วันขึ้นไปรายละ 2,000 บาท จ่าย 1 ครั้งต่อคนต่อปี และไม่รวมป่วยจากการคลอดบุตร
3. จ่ายรับขวัญบุตรสมาชิกรายละ 2,000 บาท บุตรคลอดใหม่ ของสมาชิก
4. จ่ายช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของการช่วยเหลือสมาชิก
5. จ่ายช่วยเหลือสมาชิกหรือผู้ด้อยโอกาสในกรณีประสบสาธารณภัยรวมกันไม่เกิน ร้อยละ 20 ของเงินทุน สะสมของปีงบประมาณที่เกิดสาธารณภัย
6. จ่ายเป็นค่าบริหารจัดการ ไม่เกินร้อยละ 5 ของเงินทุนสะสมของปีงบประมาณนั้น
7. กรรมการอาจพิจารณาช่วยเหลือกิจการสาธารณะของชุมชนได้ในวงเงินสะสมปีงบประมาณนั้น ไม่เกินร้อยละ 2

ระเบียบของกองทุนสวัสดิการชุมชนคนตำบลบางเลน

กองทุนสวัสดิการสามารถสมัครเข้าเป็นสมาชิกตั้งแต่อายุตั้งแต่แรกเกิดขึ้นไป เพื่อเกิดการช่วยเหลือกันในชุมชนทุกรูปแบบ ทั้งเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ติดเชื้อ ครอบครัว ตั้งแต่เกิดจนตาย สาธารณภัย และผู้ด้อยโอกาสยากไร้โดยมีชาวบ้านเป็นผู้บริหารจัดการจนก่อเกิดความร่วมมือกันระหว่างชุมชน รัฐ องค์กรปกครองท้องถิ่น ภาคีหุ้นส่วนเสริม สร้างสังคมเข้มแข็งร่วมกัน ลดและแก้ปัญหาต่าง ๆ เกิดการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและผู้ประสบสาธารณภัย และเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดการจัดสวัสดิการชุมชนภาคประชาชน

การบริหารจัดการกองทุน สวัสดิการชุมชนตำบลบางเลน

คณะกรรมการมีจำนวน ไม่น้อยกว่า 15 คน และไม่เกิน 25 คน จากผู้แทนของทุกหมู่บ้าน โดยการเลือกตั้งของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ เช่น

ประธาน รองประธาน ทำหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่ หรือได้รับการมอบหมายจากประธานให้ทำหน้าที่อื่นๆ ตามที่ประชุมมอบหมาย

เลขานุการ/ผู้ช่วย ทำหน้าที่บันทึกรายงานการประชุม เก็บรวบรวมรายงานการประชุม แจ้งนัดประชุมกรรมการ

เหรัญญิก/ผู้ช่วย ทำหน้าที่ควบคุมการเบิกจ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปตาม ข้อบังคับระเบียบ ของกองทุน

ผู้ทำบัญชี ทำหน้าที่บันทึกรายการเบิกจ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง ตามความเป็นจริง เก็บหลักฐานการเบิกจ่ายเงินเรียบร้อยไว้ให้เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน

กรรมการประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่เผยแพร่กิจการของกองทุน แสวงหาข่าวที่เป็นความรู้ เรื่องสวัสดิการ และเรื่องราวของชุมชนที่เป็นประโยชน์

นายทะเบียน ทำหน้าที่บันทึกควบคุมทะเบียนสมาชิกและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยให้กรรมการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี